ALBINA

REVISTA SĂPTĂMÎNALĂ A AŞEZĂMINTELOR CULTURALE

NUMĂRUL 36 (1132) ● ANUL 72 ● SERIA II ● Joi 4 IX 1969 ● 8 pag. 25 bani

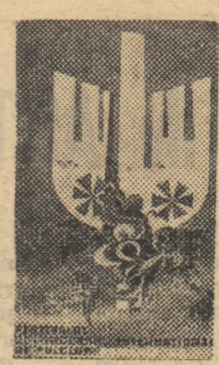

POPAS ÎN PIAŢA PALATULUI

ÎN ACEST NUMĂR:

Festivalul şi concursul internaţional de folclor „ROMÂNIA '69" (pag. 4—5)

REALIZĂRI ALE ŞTIINŢEI ŞI TEHNICII ROMÂNEŞTI (pag. a 6-a)

ANCHETA NOASTRĂ

FOLCLORUL ÎN ACTUALITATE

Creşterea interesului, în lume, pentru cunoaşterea vieţii popoarelor, pentru aspectele particulare ale civilizaţiilor, cît şi pentru formele intime de artă şi cultură, coincide în aceste zile cu evenimentul de mare importanţă **Festivalul folcloric internaţional** de la Bucureşti.

Se ştie că, pe plan internaţional, ţara noastră a întreprins cu un mare număr de ţări o serie de acţiuni privind îmbunătăţirea climatului relaţiilor şi schimburilor spirituale, aducîndu-şi astfel contribuţia activă la opera de întărire a păcii şi de lărgire a legăturilor sociale, politice şi culturale între popoare. În acest sens redacţia revistei noastre a solicitat opinia tovarăşului **Vasile Gliga**, adjunct al ministrului Afacerilor Externe.

Întrebare : Poate constitui folclorul un factor activ în cunoaşterea şi apropierea popoarelor ?

Răspuns : Creaţiile folclorice, devenite component fundamental al schimbului de valori spirituale între popoarele lumii, alături de celelalte creaţii artistice, contribuie efectiv la o mai bună cunoaştere între popoare. Folclorul are un rol important pentru cunoaşterea trecutului şi prezentului popoarelor, spectacolul folcloric familiarizîndu-l pe spectator cu evoluţia istorică a unui popor, valorificînd obiceiuri şi datini, uneori, de mult uitate.

Referindu-ne la o recentă afirmare a folclorului românesc, cu larg ecou în paginile publicaţiilor de specialitate, vom sublinia totodată actualitatea folclorului în cadrul schimburilor artistice între popoare.

Ziarul suedez „Vasterbeltens Folkbladet", referindu-se la spectacolele ansamblului „Căluşul" din comuna Scorniceşti-Argeş la Festivalul de folclor de la Asele (17—24 iulie a.c.) scria :

„...spectacolul „Căluşarii", un străvechi dans, de-a dreptul senzaţional şi foarte original pentru noi nordicii, nu a putut să stîrnească decît admiraţia"...

„...spectacolul românesc a constituit o reprezentaţie de clasă pur profesională, cu un tempo care a tăiat respiraţia publicului, dar nu şi a dansatorilor..." (Ornskoldsvich Allahandra).

Întrebare : Ţara noastră este tot mai mult prezentă în mişcarea spirituală mondială. Care ar fi exemplele mai recente în privinţa participării echipelor noastre în cadrul marilor manifestări folclorice peste hotare ?

Răspuns : În sensul promovării folclorului ca factor activ în cunoaşterea şi apropierea între popoarele lumii se organizează festivaluri şi concursuri internaţionale de folclor, cu paticiparea celor mai bune formaţii de muzică şi dansuri populare de amatori şi profesionişti. Periodic se organizează festivaluri folclorice în Europa, Asia, Africa, America, Australia, printre care cităm : Festivalul folcloric Eisteddfod-Anglia, ultima ediţie 1968 ; Festivalul de la Dijon-Franţa, septembrie 1969 ; Festivalul de la Oviedo-Spania, septembrie 1969 ; Festivalul de la Limasol-Cipru, 1969 ; Festivalul artelor negre — Dakar, Senegal ; Festivalul panafrican — Alger, 1969 ; Al II-lea Festival al artelor populare — Chartage, Tunisia, 1969 ; Festivalul de la Efes-Turcia, 1969.

Ansamblurile folclorice româneşti au întreprins turnee în Europa, Asia, Africa şi America, de fiecare dată cucerind publicul prin dinamismul şi măiestria lor artistică.

Întrebare : Cu prilejul împlinirii unui sfert de veac de la eliberare, o serie de turnee şi participări româneşti la festivaluri internaţionale au dus mesajul de artă şi cultură, mesaj de pace şi prietenie. Cum poate fi sintetizat, din acest punct de vedere, anul 1969 ?

Răspuns : În anul 1969, ansamblurile folclorice româneşti au participat la numeroase festivaluri de folclor şi au întreprins turnee, întrunind aprecierea juriilor de specialitate şi aplauzele călduroase ale publicului : Ansamblul folcloric „Poeniţa" — premiul I la Festivalul de la Efes (Turcia) ; Ansamblul folcloric „Făgăraşul" — locul II la Festivalul de la Chartage (Tunisia) ; Ansamblul folcloric al U.T.C. — Festivalul de la Leiden (Olanda) ; Ansamblul folcloric „Balada" — Festivalul de la Valence (Franţa) ; Ansamblul folcloric „Semenicul" — Festivalul de la Ohrid (Iugoslavia) ; Ansamblul „Doina Oltului" — Festivalul „Zilele folclorice dobrogene" (Bulgaria) ; Ansamblul folcloric din Brăila — Festivalul de la Straznice (R.S. Cehoslovacă) ; Ansamblul folcloric „Maramureşul" — Al V-lea Festival al oraşului Rudolstadt (R.D. Germană) şi altele.

Sînt manifestări care contribuie la întărirea legăturilor spirituale dintre popoare şi ale căror ecouri exprimă o mai amplă cunoaştere a valorilor poporului român.

ISTORIE

Balanţa atîrnă neegal, umilită
de spaima frumoasă a celui învins
Şi simte pe-un taler cum creşte-o ispită
Pe altul cum moare un dor dinadins

Şi creşte ispita lui Cezar afară
din sufletul lui pătimaş şi greoi
Se face deodată lumină de seară
Iar talerul geme un plîns de convoi

Galicul Brennus moare frumos
Odată cu spada căzută din brîu
Sîngele-i trece prin trup dureros
Iar talerul geme a Rin sau a rîu

Se clatină ziua de ceaţă, pierind
în noaptea romanilor arsă de jocuri
Verdele spadei lui Brennus lucind...
Balanţa atîrnă egal, pe alocuri...

ALEXANDRU RONA

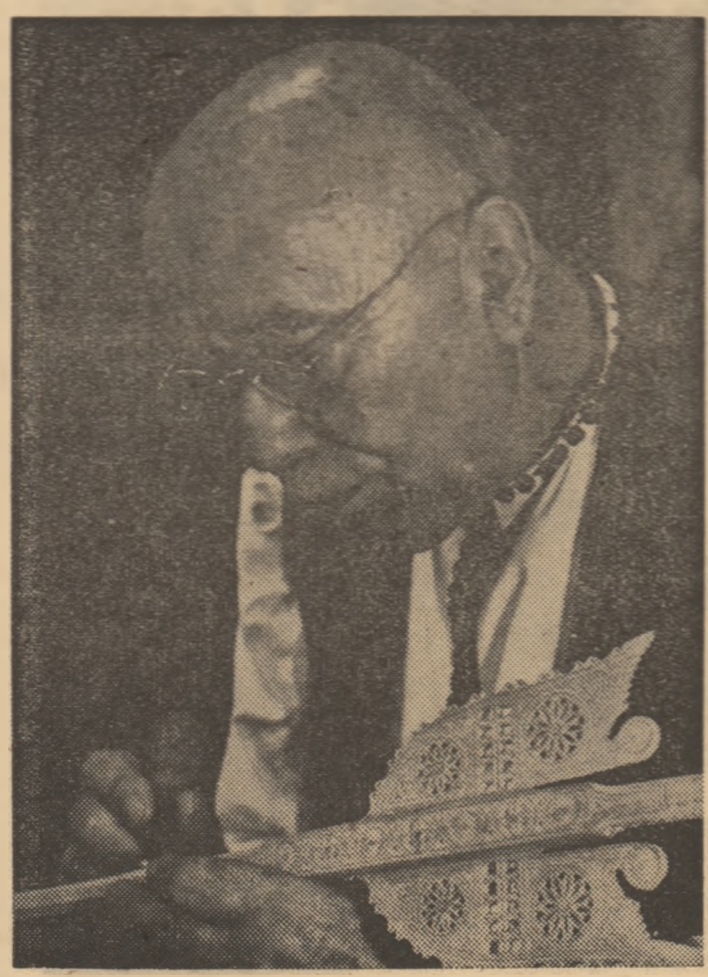

MÎINI DE AUR

Nu l-am cunoscut pînă acum, dar mi l-am închipuit, deseori, transpus ca într-o adîncă meditaţie în faţa lemnului şi i-am urmărit în gînd de multe ori mîinile de aur încrustînd lemnul.

I-am admirat arta şi meşteşugul la Muzeul Bruckenthal din Sibiu, la muzeul din Alba Iulia şi la muzeul etnografic din oraşul Cluj. Acolo am văzut, înainte de a-l cunoaşte, frumoasele bîte ciobăneşti şi căucele sale lucrate cu atîta migală. Acolo şi în alte muzee am întîlnit lingurile şi furcile de tors pe care a însemnat atîtea frumuseţi de la motive de cusături, pînă la spice de grîu şi rozete care sugerează raza soarelui....

Stau împreună cu cîţiva vizitatori în jurul unei măsuţe acoperită cu o scoarţă ţărănească. Ne aflăm la expoziţia consacrată *Meşteşugurilor artistice populare* organizată de Muzeul satului şi urmărim cu admiraţie pe Nicolae Cernat, meşterul popular din Şugag-Alba, migălind cu dalta. Are faţa concentrată aşa cum mi l-am închipuit stînd în faţa lemnului şi scoţînd la iveală frumuseţile-i ascunse.

Dalta încrustează neîncetat şi fusul de tors pe care îl lucrează cu atîta îndemînare ia forma unui fluture uriaş şi ciudat cu aripi mari, dantelate, pregătit parcă să-şi ia zborul din mîna meşterului care l-a creat.

Mă încumet cu greu să-l întrerup de la treabă şi aştept răgazul potrivit. Tîrziu de tot îl întreb :

— Cînd aţi început să încrustaţi lemnul ?

Vestitul meşter popular, omul care are aproape opt decenii de viaţă îmi răspunde la întrebare cu un zîmbet uşor, recitîndu-mi o poezie creată de el :

„La cetina bradului / Din Munţii Şugagului / Am fost şi eu cioban / De la vîrsta de opt ani / Cu briceagul tot crestam / Făceam bîte de cioban / Făceam fluiere de soc / Mă învăţam să zic de joc / Apoi mai măricel / Făceam furcă cu prisnel / Şi torcea mîndra cu el"...

Îmi povesteşte apoi că arta, meşteşugul încrustării le-a învăţat încă de pe atunci de la Ilie Cutean, Dumitru al lui Gligorese, Chirila lui Gheorghioi care erau şi ei ciobani şi meşteri talentaţi.

Şi aşa cum el a învăţat cu multe decenii în urmă de la alţii, la rîndul lui şi el învaţă pe alţii să încrusteze lemnul. Nicolae Cernat şi-a ales cîţiva tineri din sat pe care-i introduce în tainele acestei arte. Ca învăţăcei îi are pe nepotul său Nicolae Cernat, pe tinerii Ion Cutean, Nicolae al lui Ispas, pe Ilie Todescu. Îi învaţă cum se fac cîrniturile şi figurile, cum se „scrie pe lemn". Meşterul care a lucrat în viaţa sa mii de obiecte de la bîte ciobăneşti şi căuce, pînă la linguri şi fuse de tors, artistul care le-a împodobit cu atît de variate motive le dezvăluie elevilor săi şi tainele lemnului.

Mi-a vorbit îndelung — şi mi s-a părut că ascult un mare specialist — despre paltinul care cedează uşor la daltă, e mătăsos şi fără fibre, despre carpen că e mai dur şi mai aspru, că se lucrează greu. Frasinul — mi-a spus — e bun pentru fluiere, are fibre scurte, ce ies la iveală, înfrumuseţînd mult obiectul.

Este un merit al Muzeului satului că organizînd expoziţia *Meşteşugurile artistice populare* s-a gîndit să invite la expoziţie şi creatori populari ca vizitatorii să cunoască o dată cu minunatele creaţii populare şi pe meşterii care le făuresc, să-i vadă la lucru.

R. IARAI

Nicolae Filimon ne-a lăsat primul nostru roman izbutit, cartea sa, Ciocoii vechi şi noi sau Ce naşte din pisică şoareci mănîncă *i-a cucerit un loc de seamă în istoria literelor române.*

Între oamenii epocii lui, Filimon făcea o figură jovială, vioiciunea şi bonomia sa apropiindu-l de Anton Pann, pe lîngă care a trăit chiar o vreme, împărtăşind cu acesta gustul bucuriilor fruste, a vieţii trăită din plin. Aspirant la preoţie, dar corist şi flautist în trupele care dădeau reprezentaţii de operă italiană, Nicolae Filimon manifesta interes deosebit pentru muzică, afirmîndu-se ca un veritabil

150 de ani de la naştere

NICOLAE FILIMON

critic muzical. Cronicile şi foiletoanele sale îi demonstrează competenţa şi talentul, ele formulează, adeseori, o estetică proprie, un punct de vedere format şi de loc neglijabil.

Prozatorul de mai tîrziu scrie, la începutul carierei sale, şi însemnări de călătorie, cu prilejul plecării în occident, ce avea ca prim scop instruirea sa muzicală.

Anul 1860 înseamnă, pentru Filimon, anul debutului său literar. Mateo Cipriani *(1860),* Friederich Staaps *(1861) şi* Nenorocirile unui slujnicar sau Gentilomii de mahala *(1861) sînt primele sale producţii în proză. Primele două nuvele sînt opere romantice, tratînd despre lupta pentru libertate naţională a germanilor şi italienilor. Cei doi eroi, al căror nume îl poartă nuvelele, îşi jertfesc viaţa pentru acest ideal, acţionînd însă individual şi spectaculos, ca toţi eroii romantici. Mai multă originalitate şi consistenţă are cea de a treia, a cărei acţiune se plasează în mediul autohton. Nuvela este un act critic la adresa unei societăţi căreia îi intuieşte contradicţiile.*

Critica socială se va accentua în opera sa de căpătîi, romanul Ciocoii vechi şi noi. *Acesta trăieşte prin ascuţimea observaţiei, prin diversitatea portretelor, prin savoarea atmosferei. Tablou veridic al epocii fanariote, căreia îi subliniază însemnele caracteristice — parvenitismul proclamat politică majoră de către o pătură burgheză dornică de ascensiune, ascuţimea exploatării şi mizeriei maselor — cartea lui Filimon are valorile autentice ale realismului. Dinu Păturică, arivistul, evoluează într-un mediu unde banul şi corupţia primează, adaptîndu-se perfect şi depăşind prin inventivitate diabolică şi lipsă de scrupul adversari care la început fuseseră mai puternici ca el. Ajuns departe pe scara ierarhiei sociale, se prăbuşeşte însă, final nefericit în ordine realistă, dar caracteristic pentru idealul social al lui Filimon, care, în concepţia sa romantică, vedea binele triumfînd asupra răului, virtutea învingînd viciul. Dar, în afară de această dezlegare a intrigii, romanul atestă capacitatea scriitorului de a descrie şi dezvălui moravuri, de a sprijini firul epic cu ilustraţii pline de culoare, zugrăvind interioare, costume, obiceiuri, şi, mai ales, capacitatea de a respecta condiţia psihică a personajului, căci, cu excepţia celor pozitivi, eroii săi sînt vii, trăiesc cu adevărat, consecvent cu ei înşişi. Dinu Păturică a rămas, de aceea, un* tip, *este arivistul clasic al literaturii române.*

M. V.

NESECATELE REZERVE LOCALE

Împreună cu cooperativele agricole, consiliile populare comunale din județul Olt, avînd sprijinul cetățenilor și-au propus să înfăptuiască ample acțiuni menite să contribuie la dezvoltarea economică și socială prezentă și de perspectivă a localităților rurale. În fiecare din cele 96 comune ale județului, facem cunoștință cu preocupări și căutări de punere în valoare a unor resurse materiale și umane.

Cetățenii din satele brăzdate de apele Oltului și a altor rîuri se îndeletnicesc cu valorificarea pietrișului și lutului, materii prime existente din belșug în albiile acestora. În cadrul atelierelor înființate în acest scop, pietrișul și lutul sînt transformate în prefabricate de beton necesare la garduri, podețe și trotuare, cărămidă necesară la construcțiile edilitare, în ceramică. Cooperatorii din Slătioara, comună de astfel bine dezvoltată, au ateliere de prefabricate de beton. Tendința de autodepășire i-a îndemnat pe slătioreni ca începînd din acest an să transforme pietrișul într-o gamă mai largă de produse: canale din beton pentru alimentare cu apă și irigații, tuburi pentru fîntîni și podețe. Beneficiile sînt planificate a se ridica la 1 milion, bani cu ajutorul cărora consiliul popular va avea posibilitatea să sporească mult cadrul de confort și civilizație al comunei.

La Osica de Sus, Bucinișu, Potlogeni, Tia Mare, Cilieni etc., sătenii se îndeletnicesc cu împletiturile din trestie, papură, rogoz și răchită. Cu cheltuieli și eforturi mici, se realizează astfel cîștiguri mari, în folosul lor și al satelor în care trăiesc și muncesc. Un exemplu semnificativ: valorificarea superioară a papurei de către locuitorii satului Călui le-a adus acestora anul trecut cîștiguri de aproape 1 milion de lei. Urmîndu-le exemplul, cei din Verguleasa, Coteana, Dobroteasa, Grădinari, Strejești și alte comune de pe rîul Oltului au trecut la plantarea unor suprafețe întinse de răchită, suprafețe care pînă în 1970 vor ajunge la 700 hectare.

Renumita ceramică de Oboga materializată cu simț de artist în vase și diferite bibelouri a adus faima îndeletnicirii sătenilor din această așezare. Tradiția de la Oboga e cultivată și dezvoltată nu numai din interes pecuniar, ci mai ales din interesul de a păstra peste secole geniul creator al poporului nostru. Și e de notat că aproape în fiecare familie din acest sat există un ceramist iscusit.

Un alt fapt demn de subliniat este inițiativa de a planta în curțile oamenilor pomi fructiferi și mii de butuci de vie sub formă de boltă. Se urmărește prin aceasta înfrumusețarea gospodăriilor personale și asigurarea unor cantități sporite de struguri și fructe pentru consumul familial. Pentru asigurarea lemnelor de foc și de construcție oamenii din partea de sud a județului Olt au fost sfătuiți și sprijiniți de organele județene să planteze pe suprafețe tot mai mari improprii agriculturii, salcîmi și plopi, specii repede crescătoare. Acțiunea e în toi.

Realizarea de beneficii prin exploatarea resurselor naturale locale nu e singurul avantaj pe care-l presupune dezvoltarea îndeletnicirilor meșteșugărești în satele oltene. Ele facilitează și folosirea mai rațională a forței de muncă, cuprinderea sătenilor în preocupări utile și permanente. Prin specificul lor unele îndeletniciri pot fi practicate tot timpul anului, nefiind legate de anotimp sau condiții atmosferice. În felul acesta se reduce sensibil timpul neproductiv la sate, se dă posibilitate țăranilor cooperatori să-și dezvolte aptitudinile de iscusiți meșteșugari.

GH. CÎRSTEA

În centrul atenției:

BUNA GOSPODĂRIRE

Ca fiu al Mozăcenilor, inima mă îndeamnă să pun pe hîrtie faptele acestor harnici și pricepuți gospodari. Planurile lor de viitor, așa cum le văd ei în lumina Documentelor celui de-al X-lea Congres al partidului.

Cu 20 de ani în urmă, s-au pus bazele cooperativei agricole care a însemnat motorul tuturor prefacerilor. Astăzi, la Mozăceni sînt 3 cooperative a căror avere se întinde pe mai bine de 7 500 hectare. Notez din noua monografie a comunei: „Trei școli generale, liceu, spital, dispensar uman și unul veterinar, cămin cultural cu secție de radioficare, bibliotecă, brutărie, farmacie, microcentrală ce furnizează curent electric cîtorva sate și, bineînțeles, unități de deservire pentru cetățeni". Revăd file din monografie, perioada 1905: „Clăcășie, mizerie, boli, neștiință de carte".

Zilele trecute am poposit din nou în satul meu natal. I-am găsit pe edilii satului împreună cu cetățenii în ședință de lucru. Scopul? Măsuri pe marginea hotărîrilor izvorîte din lucrările Congresului. Școală nouă în satul Ziduri, cămin cultural mai încăpător, extinderea electrificării în satele Mozăceni și Ziduri, magazin universal, baie populară, extinderea trotuarelor pe încă 6 kilometri, măsuri pentru sporirea producției agricole în toate sectoarele de activitate, dezvoltarea viticulturii, legumiculturii, piscicultului, sporirea șeptelului și producției animaliere etc. Cifre și termene. Propuneri bine gîndite și hotărîrea unanimă de a da viață sarcinilor ce le revin din marele program de dezvoltare a țării. Grijă pentru producție, grijă pentru nevoile cetățeanului, pentru ridicarea gradului de cultură, de progres și bunăstare. Un singur țel, o singură voință.

Aceștia sînt oamenii din Mozăceni, urmașii celor despre care Liviu Rebreanu a scris în „Răscoala". Sînt oameni mîndri de tot ce au înfăptuit și se vor strădui să meargă mereu înainte.

G. CRUCEANĂ
Pitești

Pompe de irigații prezente la Expoziția națională

POȘTA JURIDICĂ

IVANOVICI NICOLAE, comuna Prejmer, jud. Brașov: *Potrivit legii, după decesul soției nelegitime dv. nu aveți nici un drept decît cel mult asupra lucrurilor personale pe care le puteți dovedi că le aveți și pe care le-ați făcut în timpul conviețuirii cu femeia respectivă. Moștenitorii ei — în cazul arătat fratele și sora — nu au drept decît la bunurile ei proprii (imobilul proprietate personală). Legea prevede că soțul are drept și la o cotă din bunurile comune, adică cele achiziționate în timpul căsătoriei. Dar dv. nefiind căsătorit cu ea, nu aveți bunuri comune. Deci, imobilul este al defunctei, iar restul lucrurilor ale dv. Toate aceste neînțelegeri ar fi fost însă înlăturate dacă v-ați fi căsătorit legitim. Ați conviețuit timp de 24 de ani — o viață de om — și conform legii sînteți străini unul față de altul, iar dv. care ați reparat și întreținut casa, plătind toate impozitele și taxele respective, puteți fi evacuat din această casă în care ați locuit timp de 24 de ani, deoarece pe cumpărătorul casei nu-l interesează faptul că ați ocupat casa respectivă ca un proprietar, deoarece conform legii nu puteți dovedi aceasta, nefiind moștenitor al defunctei.*

V. BRĂILOIU
Consilier juridic șef

NOI AVANTAJE PENTRU CRESCĂTORII DE PĂSĂRI

Pentru a se crea condiții mai avantajoase membrilor cooperativelor agricole de producție și celorlalți producători pentru valorificarea păsărilor produse în gospodăriile personale ale acestora, în ultima perioadă s-au luat o serie de măsuri pentru îmbunătățirea condițiilor de valorificare.

Este vorba de majorarea prețurilor de achiziție și contractare pe specii între 1—3 lei/kg. De asemenea, sînt stimulați producătorii care valorifică păsări prin cooperative cu o serie de mărfuri industriale mult solicitate în mediul sătesc.

Noile avantaje create au ca scop, în principal, cointeresarea acestei categorii de producători pentru a realiza în gospodăriile lor efective mai mari, în vederea asigurării consumului propriu de carne, precum și a unui disponibil de valorificat la nivelul real al posibilităților acestora. Precum se știe, cooperația de consum acordă contractanților de păsări avansuri în bani, în procent de 40 la sută din valoarea cantităților contractate, pui de o zi din rase selecționate; la contractele de gîște îndopate se acordă producătorilor furaje concentrate (porumb) și prime de export în valoare de 2—3 lei per kg.

Pentru a stimula în și mai mare măsură valorificarea păsărilor prin cooperative, s-au majorat prețurile la contractări și achiziții încă din luna iulie a. c., la principalele specii în funcție de calitate după cum urmează:

— la pui între 1—1,50 lei per kg; la găini între 2—2,50 lei per kg; la cocoși între 3—5 lei per kg; la gîște slabe între 0,50 lei per kg; la rațe între 1,50—2 lei per kg; la curci-curcani între 1—2 lei per kg.

Important este faptul că majoritatea prețurilor de mai sus se fac fără consecințe asupra prețurilor de desfacere către populație, în sensul că prețurile de vînzare la păsări vii rămîn neschimbate. Creșterile de prețuri la cumpărarea de păsări au fost posibile datorită măsurilor luate de organizațiile cooperației de consum pentru reducerea cheltuielilor de vehiculare a acestui produs.

Concomitent cu stimularea pe calea prețurilor, producătorii care valorifică păsări prin cooperativele de consum pot să cumpere cu prioritate o serie de produse industriale mult solicitate ca: tablă zincată de 0,3 mm, mașini și reșouri de aragaz, butelii de aragaz, ciment, carton asfaltat și o gamă largă de alte produse necesare în gospodărie.

La ouă, valorificarea se face pe calități, la prețuri diferențiate pe greutate și sezon. Desigur că se pune un accent deosebit pe calitatea produsului de care producătorii trebuie să aibă o grijă deosebită mai ales în perioadele în care temperatura este mai ridicată.

O bună valorificare se face la pene, unde producătorii sînt, de asemenea, cointeresați de prețurile care ajung pentru sortimentele superioare pînă la 110 lei/kg și de mărfurile industriale ca: bumbac fire, vase emailate etc.

Din cele de mai sus reiese că noile măsuri luate pentru stimularea creșterii păsărilor, alături de cele care s-au practicat anterior (cele privind valorificarea ouălor și penelor) creează toate condițiile pentru ca fiecare gospodărie să fie un furnizor de produse avicole prin valorificarea la maximum pe această cale a posibilităților pe care le au.

Conducerile cooperativelor de consum au sarcina de a sprijini măsurile de dezvoltare a producției avicole în gospodăriile personale prin contribuție directă așa cum s-a arătat mai sus, contribuind prin aceasta la mai buna aprovizionare a populației cu păsări și cu celelalte produse avicole.

D. FĂINIȘI
director general în Centrocoop

FESTIVALUL ȘI CONCURSUL INTERNAȚIONAL DE FOLCLOR

„ROMÂNIA '69"

Dansuri populare în Piața Palatului

O ZI DE NEUITAT

Ciobanii din Vaideeni-Vîlcea au coborît din munți și au poposit în parcul Herăstrău. Au ridicat între pomi, aproape de intrare, o stînă, au aprins focul sub ceaune și apoi au oferit vizitatorilor tocăniță de mioare, balmoș fiert în zer și alte bunătăți ciobănești.

Pe o alee ce duce spre centrul parcului, pe „ulița satului", s-au instalat de dimineață cu produsele și uneltele lor meșterii populari veniți de pe diferite plaiuri ale țării, transformînd acest colț de parc într-un adevărat tîrg al frumosului. Aici își vindeau minunatele obiecte, aici îi puteai vedea la lucru. Pe această alee, mereu plină de oameni, l-au cunoscut mii de bucureșteni și oaspeți străini pe vestitul meșter olar, pe Stelian Ogrezeanu. Aici l-au văzut modelînd lutul, cum se nasc frumoasele vase, ceramica de Horezu. Nu departe de el, un alt vestit creator popular, sculptorul în lemn Stan Pătras din Săpînța Maramureșului, și-a expus sculpturile colorate în pastel și creațiile „ucenicilor" săi, azi și ei cunoscuți meșteri. Pe această „ulița a satului", a frumosului, lucra și Ștefan Sala faimoasele lăzi de zestre din Budureasa-Bihor, aici l-am întîlnit și pe meșterul de sumane, pe Tănase Nică din Sîrbești, de prin părțile Vașcăului.

„Ziua folclorului românesc" a transformat, duminică, 31 august, cel mai mare parc din Capitală într-o imensă și grandioasă scenă pe care s-au adunat făurarii de frumos, peste 2 500 de artiști amatori din aproape toate colțurile țării ca să prezinte frumoasele noastre cîntece și dansuri populare, datinile și obiceiurile străvechi, minunatul și nesecatul tezaur al artei noastre populare.

Un cerc larg de sute și sute de oameni s-a format în jurul pajiștei unde se înfățișau datini și obiceiuri populare. Ore în șir au urmărit aici spectatorii, evoluția formațiilor. I-am văzut la fel de încîntați de „Tinjaua" (obicei de a sărbători pe primul sătean care iese cu plugul la arat), prezentată de artiștii amatori din Hoteni-Maramureș, ca și de jocul căiuților interpretat de sătenii din Vîrful Cîmpului, județul Botoșani. Pe această pajiște au admirat, „Cîntecele la leagănul copilului" executat de un grup de femei din Valea Izei-Maramureș, Nunta din Năsăud, Drăgaicele din Teleorman, atîtea și atîtea obiceiuri și datini străvechi, păstrate de poporul nostru, în decursul veacurilor.

La Teatrul de vară, plin pînă la refuz, nu se mai putea pătrunde. De aici se auzeau însă departe ropotele de aplauze cu care spectatorii au răsplătit evoluția ansamblului „Poenița" din Brașov, a ansamblului Prahova, spectacolul prezentat de Junii Sibiului, cele ale formațiilor folclorice din Bulgaria, Cehoslovacia, R. F. a Germaniei, Iugoslavia, participante la Festivalul de folclor. Mulți spectatori au ocupat locurile și în fața unei alte estrade de unde urmăreau Călușul românesc interpretat de peste 200 de călușari de diferite generații, din Teleorman, Argeș, Olt și Ilfov, tulnicăresele din Avram Iancu — Hunedoara, echipa de dansuri din Căpîlna-Alba, fluierașii din Leșu-Năsăud și atîtea alte formații.

Și în tot acest timp, pe aleile parcului se desfășura „Hora satului", horă în care dansatorii din formații antrenau și publicul vizitator.

De dimineață și pînă seara, tîrziu, s-a desfășurat neîntrerupt Ziua folclorului românesc, zi de neuitat pentru miile de spectatori prezenți la această frumoasă, complexă și autentică serbare populară.

În această zi, în parcul Herăstrău am auzit deseori cuvintele : formidabil, splendid, încîntător, nu numai în românește ci și în alte limbi.

R. IONESCU

ALAIUL

Oamenii treceau indiferent și alene pe stradă : era duminică, ultima duminică de august, cu tot scurgerile ei, cu toată mireasma coaptă a verii și cu toate obișnuințele noastre de a săptămînii. Orașul lenevea, trăgîndu-și răsuflarea, o răsuflare încinsă de dogoarea argintie a asfaltului, de lumina fierbinte întoarsă de ferestre, așteptînd să vină după amiaza cu liniștea și răcoarea ei.

Pe mari artere de capitală viața curgea la fel, printre pietoni și mașini și agenți de circulație.

Și a fost ora 12.

Și aerul a vibrat deodată, în zvon de muzici și a plutit peste toate o bănuială de tumult, care venea peste noi ca valurile potopitoare ale mării peste lenevia firului de nisip. Zvonul a crescut, sunet de tambure și de cimpoaie a înecat văzduhul, făcîndu-i apoi să tresară în poncete sărbătorești de bice.

Pe bulevardele anului '69 trecea **Tradiția**, trecea **Istoria**. Oamenii i-au croit cale vie, trăgîndu-se cu uimire și respect pe margini, autobuzele și mașinile comodităților noastre cotidiene s-au făcut nevăzute. Pe asfaltul marilor bulevarde au jucat în bulestru teleguri voinicilor din Salva, și-au așezat pasul saboții francezi și belgieni, și-au tropotit dezlănțuit cizmele ceardașului maghiar.

16 națiuni alăturate își alăturau și ființa trecută, întîlnindu-se în prezent cu moștenirea strămoșească a fiecăreia dintre ele. Marele alai al portului și al cîntecului și al dansului și al frumuseții omenești venea copleșitor, pulsînd în ritmul celor 3 000 de inimi care-l purtau, însoțit de tremurul înfiorat al altor mii de inimi care-l omagiau. Arta noastră a deschis și a încheiat alaiul. La început și la sfîrșit au scînteiat culorile românești, îmbrățișînd, cu dragoste și cinstire, culorile celorlalți participanți. A trecut satul românesc cu noblețea lui, spusă în doine și țipurituri, cu munca lui, cîntată în pluguș și adunată pe fusul femeilor, cu roadele pămîntului, împodobind sărbătoarea recoltelor, cu datinile lui vechi, ghicite sub mănștile hirsute, cu vîrsta lui nouă, zîmbind în ochii tineri și bătrîni. A trecut sufletul nostru, grăindu-și bucuria în orație de nuntă și arătîndu-și blîndețea în cîntec de leagăn, a trecut toată ființa țării, vibrînd în sunetul unei frunze...

În ziua aceea ne-am întîlnit cu noi, ne-am privit noi înșine, regăsindu-ne rădăcinile, și ne-am întîlnit și cu ceilalți, englezi, italieni, belgieni, cehi, francezi, tunisieni, polonezi, elvețieni, iugoslavi, ruși, mongoli, bulgari, maghiari, germani și, peste toate deosebirile de port, de obiceiuri și datini, s-a înfăptuit, într-o singură emoție, gîndul unic al înfrățirii omului prin frumusețea lui adevărată.

MARILENA VULPE

FARMECUL MI

Francezii au învățat să spună : „Pe-un pic gură de rai". Pe limba franțuzească : „Coin d tienii, ducînd în spate o artă milenară, au i aici la noi niște păstori transhumanți, din ieșit perla creației populare românești. Cei m văzînd — mă refer îndeosebi la cei care cerc au verificat că un popor poate să fie civiliza este al nostru, și să aibă în același timp un Este posibil, fiindcă iubim ceea ce am creat lelor și fiindcă în aceasta ne vedem fața și sufle

Cît de mult ne-a mișcat descoperirea că i meni tineri cultivă cîntecele și jocurile acele cute între pămînt și cer ! Festivalul interna ne-a făcut și mai iubiți și mai cunoscuți în lum

— Cum a putut exista aici un popor atît d teligent și de plin de personalitate pe care atît de tîrziu ? mi-a mărturisit un străin

— Fiți fără grijă — i-am spus. — Tot ce o părticică. Pentru rest vă vom mai da prilejul

★

E cu neputință să epuizezi paleta întregul națiune a constituit o unitate folclorică dis cutia sa de nestemate și le-a răsfirat sub l lor. Ansamblul din Zagreb, impus printr-o artistică, ne-a dat indicii asupra sensibilității a grijii cu care își păstrează valorile spirit mic de stat al R.S.S. Letone este un strălucit niul coral. Scenele unde apărea el erau cînt cezii ne-au dăruit acel delicios dans al sab cunoscută melodie populară. Italienii denum „Danzerini di Luccinico" — din Gorizia, a

Dansatori din Năsăud

Fotografii de EMIL ZERONIAN

Cîntecul „La leagănul copilului" prezentat de grupul femeilor din Vadul Izei-Maramureș

Ansamblul folcloric fra

dansuri cu ritm dulce, nu numai îndrăcitele tarantele pe care le-am cunoscut în alte ocazii. Este influența venită din nord, de peste Alpi. Tunisiencele cu splendide costume păreau reîncarnarea basoreliefurilor de pe monumentele străvechi. Orchestrele care i-au însoțit făceau la un loc o inedită și fabuloasă istorie a instrumentelor. Erau de cele mai neobișnuite forme, scoțind sunete cu o coloratură fără echivalență.

★

Bogatul, uriașul alai folcloric din parada portului popular a avut într-unul din punctele traiectoriei sale, pe Calea Victoriei la foto Studio, un moment de profundă emoționalitate. O pereche de miri care imortalizează pe peliculă clipa aceasta solemnă, au pășit în stradă. Dar tocmai atunci trecea convoiul. Și fiecare națiune, într-un gest de superbă spontaneitate, a venit și și-a rostit în fața mirilor urarea de fericire. Italienii expansivi au cîntat într-o românească fără cusur „Mulți ani trăiască". Germanii din Republica federală l-au luat pe mire pe brațe și l-au săltat în aer. „Este pentru noi o zi de două ori fericită", a mărturisit mirele, pe numele său Constantin Luchian.

Și noi adăugăm : Frumusețile artei împărțite între națiuni dau impulsuri generoase, înnobilează cugetul și fapta, îi ajută pe oameni să se prețuiască sincer.

★

„Cununa", obicei de seceriș din Maieru-Alba, are 90 de versuri satirice de o nebănuită finețe și suculență. Melodia însoțitoare pornește ușurel și crește pînă la furtună, pe măsură ce ceata secerătorilor și-a fetelor cu cununi de grîu se apropie de casa de petrecere. Am văzut „Cununa" la căderea nopții, sub lumina reflectoarelor și l-am cunoscut pe cel care a cules cîntecul de la bătrîna Varvari, stih cu stih. E Sever Usa, profesor de limba română la școala din sat. A ieșit cu greu de sub zeghea care-l acoperea pînă-n creștet. E și culegător și interpret.

Mă gîndesc cît de mult le datorăm unor astfel de oameni.

VIRGIL TOSO

Hora prieteniei

COSTUMUL POPULAR ÎN COMPETIȚIE INTERNAȚIONALĂ

Sub cupola Circului de stat și-au disputat întîietatea purtătorii costumelor populare din Belgia, Bulgaria, Cehoslovacia, Elveția, Franța, R.F. a Germaniei, Italia, Iugoslavia, R.P. Mongolia, Polonia, Tunisia, U.R.S.S. și România.

Am admirat costumul bărbătesc al belgianului și cel femeiesc cu capișon, rămase din secolul romantic. Simpla enumerare a zonelor folclorice bulgare dă indicii asupra varietății nesfîrșite de culori și nuanțe. Calități întrunite și de costumul cehoslovac. Portul elvețian vădește influențele națiunilor înconjurătoare. Franța se poartă cu boleroul, gilé-ul bărbătesc (vesta) și „tablier-ul femeilor (să-i zicem pestelcă) dinspre anii 1800. Italiencele apar cu castaniete. Fiecare națiune își însoțește portul cu cîntec și mișcări și înțelegem din nou că sînt un tot structural, de nedesfăcut. Costumul femeiesc iugoslav e o operă de artă. Au costume de „fată mare", de mireasă și de „femeie învălită". Am mulțumit acestei împrejurări pentru faptul de a fi cunoscut în detalii portul de o mare diversitate cromatică a îndepărtatei Mongolii. Germanii din Republica federală au demonstrat cum au izbutit să mențină nealterat costumul din vremea războiului de 30 de ani. Perechea de păstori polonezi ne-a adus aminte de duioasa poveste de dragoste a lui Daphne și Chloe. În sufletele noastre și așa pline de desfătare s-au intrat frumusețile costumului tunisian. Ne-a apărut reînviat chipul femeii de pe basoreliefurile monumentelor străvechi. Sarafanul femeilor din U.R.S.S. și șalvarii bărbătești sînt elemente dominante în costumul popular rus. Iugoslavia ne face să cunoaștem din coloritul vesmintelor, Slovenia, Plovdiv, Dalmația.

Așezîndu-se în piscul acestei fecunde și originale întîlniri, costumul românesc pătrunde în mijloc din toate direcțiile. Scena devine pe dată o hartă etnografică a României. Fota, vîlnicul, catrințele se perindă pe sub ochii sutelor de oameni. Flutură maramele de borangic. Aurul și argintul se țes și se întrețes. Orăștia. Sebeșul și Tîrnavele, Gorjul, Moldova și Muntenia sînt toate aici.

Oaspeții străini vor duce cu ei acest ultim, splendid, de neuitat tablou.

V. TUDOR

Dr. D'ARCY HAYMAN

director al Secției de educație artistică, Divizia de dezvoltare culturală din Departamentul Culturii al U.N.E.S.C.O.

ELOGII

Sînt încă sub impresia nemaipomenitelor dumneavoastră dansuri și cîntece. Pînă a fi venit în România nu le-am cunoscut. Muzicalitatea, ritmul, varietatea lor m-au cucerit și m-au emoționat. Iar costumele, de o eleganță și o inventivitate de motive extraordinare, m-au determinat să le imortalizez în numeroase desene ce-mi vor rămîne ca scumpă amintire a Festivalului internațional „România '69". Vorbind despre această complexă acțiune a dv. trebuie să arăt că ea este de o majoră importanță. Inițiativa guvernului român de a o organiza, este foarte utilă, mai ales în vremea noastră, cînd se aud multe glasuri care încearcă să definească folclorul doar ca o producție a trecutului. Noi avem nevoie azi de o artă cu adînci rădăcini în popor, nu detașată de el. Și trebuie să încurajăm nașterea noilor forme de expresie populară. Să le dăm un nou elan. Festivalul dumneavoastră este o acțiune interesantă din acest punct de vedere. Iar eu, care am avut cinstea de a fi trimisă aici ca reprezentantă a U.N.E.S.C.O., trebuie să mărturisesc că el se înscrie perfect în vederile organizației noastre și anume de a înlesni popoarelor de culturi și limbi diferite să se cunoască între ele prin intermediul artei, al cărei grai este internațional. Un exemplu elocvent este extraordinarul alai al costumelor populare la care am asistat duminică și care ne-a uluit deopotrivă pe noi cei veniți din alte țări cît și pe bucureșteni.

Decupaje de hîrtie colorată de Jadwiga Lukanska —Polonia

NESTEMATE FRUMUSEȚI

Pășim în sala de marmură a „Casei Scînteii" care găzduiește Expoziția românească și internațională de artă populară cu impresii încă proaspete de la grandiosul spectacol ce a deschis Festivalul și concursul internațional de folclor „România '69".

Sîntem încă sub fascinația minunatelor cîntece și dansuri prezentate de solii artei populare din cele 15 țări participante, de formațiile noastre folclorice, cînd zăbovim în fața standurilor ce înfățișează într-o infinită varietate creațiile meșterilor noștri populari și ale creatorilor din alte țări.

Tot ceea ce ți se înfățișează înaintea ochilor în această expoziție îți creează un sentiment de adîncă admirație pentru talentul și fantezia meșterilor ce încrustează în lemn sau modelează lutul, țesătoarelor și cusătoarelor, făurarilor de frumusețe ce cunosc tainicele izvoare ale artei străvechi.

La standul polonez atenția vizitatorilor este atrasă de varietatea și originalitatea exponatelor. Sînt admirate decupajele de hîrtie colorată, lucrate cu migală, finețe și simț artistic. Cele semnate de Jadviga Lukawska oglindesc aspecte din viața și munca sătenilor (strînsul fînului, tunsul oilor etc.). Statuetele din lemn realizate de C. Tadeus, scoarțele colorate lucrate de Maria Koztowka și Francisca Rybka și alte obiecte ne dau o imagine concludentă despre talentul și preocupările meșterilor populari din Polonia.

Artizanatul francez e prezent la expoziție prin frumoase exponate ca sticlăria artistică de Bendor, ceramica de Pont-Aven, obiectele din porțelan și emailurile semnate de Simonne Favie, care reînvie arta unor vechi și renumiți faianțeri din Franța, precum și diferite țesături, dintre care se evidențiază cele din Bretagne.

Creatorii din Republica Democrată Germană au expus frumoase cutii de lemn, pictate, realizate de un cerc de artă aplicată din Berlin, broderii, diferite obiecte de artizanat și cîteva picturi în ulei și guașe, peisaje și portrete realizate de artiști amatori. Din îndepărtata Mongolie au sosit la expoziție statuete de porțelan, măști și cutii lucrate cu migală și măiestrie. Creatorii și meșterii populari din Republica Populară Ungară expun țesături și cusături, obiecte de ceramică din diferite zone etnografice.

Bogată și impresionantă este sala în care sînt expuse creațiile meșterilor noștri populari. Întîlnești aici costume și ceramică, obiecte din lemn, cusături și țesături din toate zonele etnografice ale țării. Vizitatorii străini — și sînt numeroși — rămîn adînc impresionați de bogăția și varietatea artei noastre populare, de gustul și viziunea artistică, de talentul și fantezia meșterilor noștri populari.

Sînt expuse și admirate splendidele ii și marame din Argeș și Oltenia, zadii din Maramureș, covoare și scoarțe din multe locuri, ceramica neagră de Poiana și ceramică albă de Bihor (Vadul Crișului), ceramica de Horezu, de la Marginea și din alte centre cunoscute din țară. Apoi lăzi de zestre, fluiere, obiecte de lemn încrustate, cojoace și bundițe, atîtea și atîtea obiecte minunat lucrate de meșterii noștri populari.

Tot ceea ce este expus în această sală a expoziției reflectă și demonstrează vigoarea, nepieritoarea tinerețe a creației noastre populare, a unei arte seculare transmisă din generație în generație de-a lungul veacurilor.

I. RADU

COMBATEREA UMEZELII ÎN CONSTRUCȚII

Institutul de cercetări în construcții și economia construcțiilor (INCERC) din București prezintă, în cadrul „Expoziției Realizărilor Economiei Naționale (EREN '69), o valoroasă invenție românească privind combaterea umezelii în construcții. Pentru a afla în ce măsură invenția răspunde cerințelor actuale în materie, ne-am adresat autorului ei, ing. DINU ȘTEFAN MORARU, șeful Laboratorului de coroziune marină, de la INCERC.

— Ce v-a determinat să vă ocupați de problema combaterii umezelii în construcții?

— Lupta impotriva umezelii — acest mare dușman al construcțiilor, care poate distruge atitea creații valoroase ale geniului uman — stă, în prezent, în centrul atenției specialiștilor din lumea întreagă și a UNESCO, în special. De exemplu, problema uscării construcțiilor inundate de revărsarea rîului Arno la Florența, sau permanenta stare de umezeală în care se află fundațiile clădirilor din Veneția, au provocat alarma guvernului italian și a UNESCO. La Roma și apoi la Florența și Veneția s-au ținut, în toamna anului 1967, două conferințe internaționale de specialitate, care să rezolve problemele atît de grele puse de combaterea umezelii în vechile edificii. La noi în țară, problema igrasiei a constituit obiectul unor cercetări întreprinse, în ultimii ani, de către Direcția monumentelor istorice și de către INCERC, avînd ca rezultat realizarea invenției denumită „**Metode și electrozi pentru combaterea umezelii în construcții**".

— În ce constă noutatea invenției dv. și în ce cazuri ați fost solicitat să o aplicați?

— Este vorba despre două metode. Metoda „pasivă" pe care am aplicat-o, între anii 1962—1964, la Biblioteca „Teleky" din Tg. Mureș și la Biserica minorită din Bistrița-Năsăud. Ea constă în folosirea de electrozi formați din bare de cupru, legați la o priză de pămînt (ca o pilă naturală). Pentru a asigura buna funcționare a instalației, am înconjurat electrozi cu o substanță care să împiedice polarizarea lor — fenomen ce determina, în vechile procedee de electrodrenare, întreruperea procesului de eliminare a umezelii. Igrasia a dispărut complet după 3—4 luni de la aplicare, și azi clădirile se mențin încă perfect uscate. În anul 1967 am inventat o nouă metodă — „activă" — înlocuind electrozii metalici cu alții, tubulari, pe bază de grafit, legați la o sursă de curent continuu — ceea ce permite evacuarea apei direct în atmosferă și reducerea timpului de uscare de la 3—4 luni la 3—4 săptămîni.

— Ce avantaje prezintă această invenție față de metodele anterioare?

— În comparație cu metodele de asanare cunoscute pînă în prezent, care sînt foarte costisitoare iar uscarea se obține după mult timp și cu rezultate nesigure, invenția românească aduce mari economii de timp și de preț de cost, avînd și avantajul că, prin folosirea succesivă a metodei active și apoi a celei pasive, se menține starea de uscare în timp. Astfel, instalațiile — în fază pasivă — montate în urmă cu 7 ani, se păstrează și azi în perfectă stare de funcționare.

— Invenția dv. a fost apreciată și peste hotare. Teleagenția „Montecitorio" din Veneția, de pildă, menționa într-o știre transmisă recent, că „este o invenție genială și care poate contribui, în mare măsură, la salvarea unui oraș lagunar, ca Veneția". De altfel, sînteți și membru al Comisiei de experți a UNESCO pentru salvarea Florenței și Veneției. Invenția dv., ca și întreaga activitate pe care o desfășurați în acest domeniu, v-au impus ca pe cel mai bun specialist din Europa în problemele electrodrenării. Ați fost solicitat să aplicați această invenție și în alte țări? Studiați, în continuare perfecționarea ei?

— Pentru aplicarea invenției — înregistrată în anul 1967 și brevetată în mai multe țări — am fost solicitat, recent, în Italia. Cu acest prilej am avut posibilitatea să o folosesc la trei clădiri (vechea casă de comerț „Horrea Epagathiana" de la Ostia Antica, vila „Farnesina" din Roma și palatul „Pesaro" din Veneția). După circa două săptămîni de la aplicarea metodei active s-a obținut o reducere a conținutului de umezeală cu 20—30 la sută. În prezent, instalația funcționează în fază pasivă. Împreună cu un colectiv al INCERC, continuăm cercetările pentru a o îmbunătăți și sîntem pe cale de a elimina faza pasivă.

Interviu realizat de ELENA POPA

PROCEDEU META-CROMATIC

Simplu, specific și selectiv, — iată numai o parte din calitățile procedeului metacromatic cu ajutorul căruia se poate pune în evidență distribuția în celule (animale sau vegetale) a acidului ribonucleic (ARN) în scopul cunoașterii acestei distribuții ca și a modificărilor survenite. Procedeul, realizat de dr. D. Constantinescu și biologul A. Prodănescu de la Institutul pentru controlul de stat al medicamentului și cercetări farmaceutice din București, poate fi aplicat cu succes la studierea comportării nucleului în timpul mitozei (diviziune celulară caracterizată prin apariția cromozomilor), problemă actuală în biologia celulară.

TELECOMPARATOR

Un telecomparator cu fir și cu traducătoare electrice rezistive, folosit în măsurarea deplasărilor unor repere mobile în raport cu un punct fix în care este așezat aparatul, a fost conceput și realizat de ing. Felician Hanu de la Institutul de cercetări în domeniul construcțiilor din București.

Avînd o alcătuire simplă și robustă, aparatul asigură securitatea deplină a experimentatorului și dispecerizarea măsurătorilor, realizînd o citire rapidă și oferind posibilitatea de înregistrare.

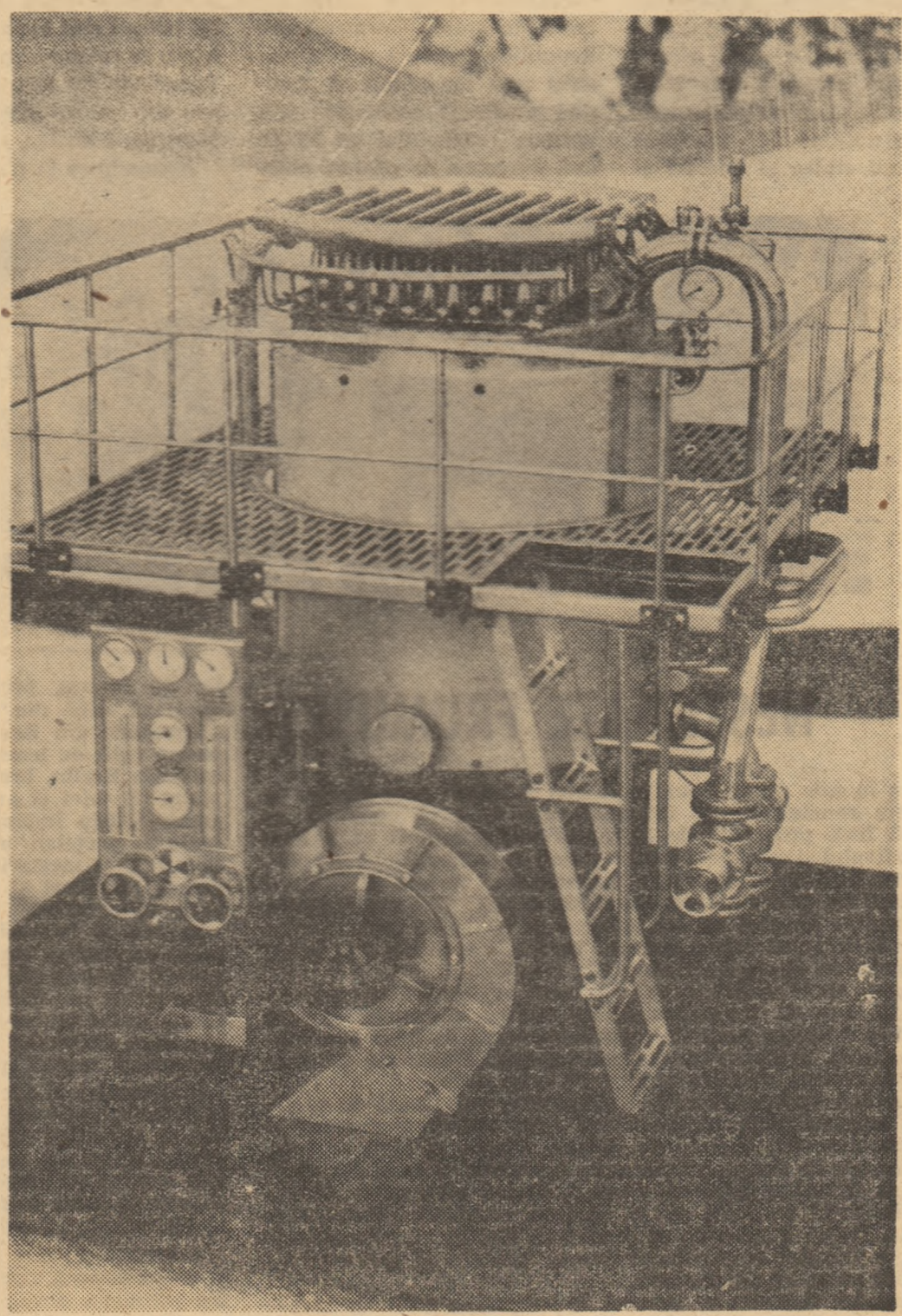

Macheta cazanului Gama-2, distins la Tîrgul de invenții de la Bruxelles cu medalia de aur

Ce să citim

Lumi dispărute

În colecția „Orizonturi" care apare în Editura enciclopedică română, N. Meszaros și I. Petrescu publică lucrarea „Lumi dispărute".

Autorii prezintă tabloul dinamic schimbător al succesiunii erelor și perioadelor geologice, uriașa multitudine de ființe, de la cele mai mici — microscopice protozoare și pînă la cele mai mari — gigantice reptile (Brontosaurus, Dinosaurus etc.) care populau mările, luxuriantele păduri ale continentelor, ba se avîntau chiar și în văzduh — zugrăvindu-le viața plină de frămîntări și încleștări dramatice în lupta pentru supraviețuire. Autorii încearcă să reînvie în fața cititorului personaje, care, rînd pe rînd, și-au jucat rolul pe scena istoriei bătrînei Terre, cedînd mereu locul altora și scufundîndu-se în tăcutele și întunecatele adîncimi telurice.

Lucrarea cuprinde, de asemenea, o serie de desene ce evocă în mod plastic atmosfera și ambianța „lumilor dispărute".

O MĂSURĂ NECESARĂ DE PREVEDERE:

ASIGURAREA LA ADAS (XXX)

O întîmplare adevărată

Consemnată de AUREL CRIȘAN

Rezumat: Ion Nicolăescu, din comuna Vaideeni, județul Vîlcea, și-a cumpărat o vacă de rasă, care aducea multe bucurii în familia sa.

★

Gospodarul nu a uitat cele ce aflase în tîrg, și anume faptul că Administrația Asi- [illegible] facultativ animalele celor ce doresc să ia o măsură de prevedere pentru eventualitatea unor pagube.

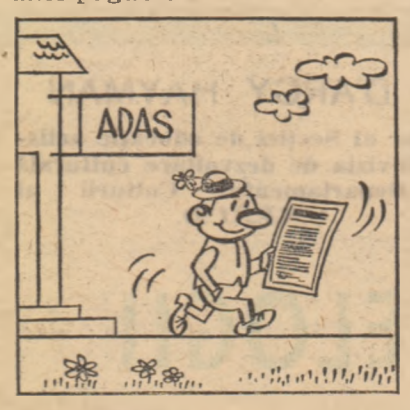

Acesta este motivul pentru care nu a așteptat să vină... ceasul rău, ci a mers la Horezu, la punctul de lucru ADAS. Aici a discutat cu inspectorul principal, Toma Cazacu. Acesta i-a prezentat pe larg toate avantajele pe care le are cel care încheie o asigurare facultativă pentru animale. Printre altele, Ion Nicolăescu a aflat că ADAS acordă despăgubiri în cazul cînd animalele pier ca urmare a focului, exploziei, trăsnetului, surpării de teren, inundației, furtunii, grindinei, înghețului, atacului fiarelor sălbatice sau altor animale, mușcăturii șerpilor, înțepăturii insectelor veninoase, otrăvirii cu ierburi sau substanțe toxice, umflării (din cauza furajelor), insolației, asfixierii, înecului, fătării grele etc., în cazurile de sacrificare a animalelor (pe baza dispoziției medicului veterinar) și în multe alte cazuri.

Gospodarul a plecat de la ADAS cu un contract încheiat pe un an întreg.

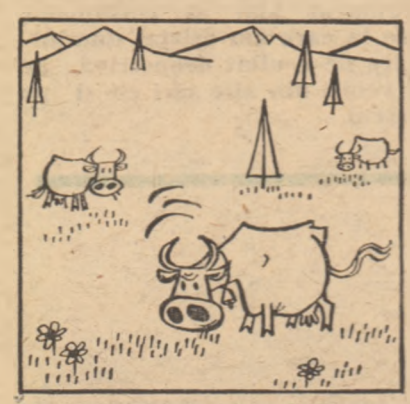

Iarba crește mare și gustoasă pe meleagurile Vaideenilor. Animalele gospodarilor au multe pășuni bune la dispoziție, putînd să pască în voie ore în șir. Poate din acest motiv, vacile, oile și caprele de aici dau lapte mult și bun. La fel se întîmpla și cu vaca cumpărată de Ion Nicolăescu.

(va urma)

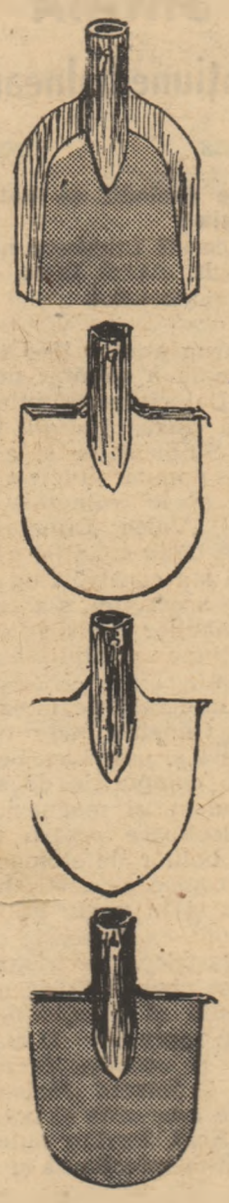

Întreprinderea „11 iunie" Galați

Strada Mihail Kogălniceanu 16
Telefon 14249

produce și livrează fără repartiție :

Lopeți ușoare N. I. 732—52

Lopeți pentru pămînt și pietriș, tip rotund N. I. 734—52

Lopeți pentru pămînt și pietriș, tip Frankfurter

Casmale presate tip C. stas 495—49

Greble cu 8—10—12—14—16 și 18 dinți.

Marfa se livrează în legături de cîte 10 bucăți.

Prețurile conform catalogului M.I.U.

În atenția Cooperativelor agricole de producție și a Întreprinderilor agricole de stat !

Fabrica de produse chimice „Sinteza" Oradea produce și livrează următoarele insecticide fitofarmaceutice de mare eficiență :

CARBETOX

se aplică în pomicultură, în legumicultura, în culturile de bumbac, de tutun, de sfeclă de zahăr și în silvicultură, pentru combaterea insectelor rozătoare și sugătoare, împotriva păduchilor țestoși și a acarienilor fitofagi. Are aplicații în zootehnie în combaterea endo și ectoparaziților vitelor și ai păsărilor de curte.

FOSFOTOX R (Rogor)

se utilizează în pomicultură, în cultura cerealelor, în legumicultură, la plante industriale și plante ornamentale, în zootehnie etc., cu indicații speciale pentru combaterea aphidelor, acarienilor, păduchelui verde al mărului și al piersicului, păduchelui negru al sfeclei, muștei cireșilor păduchelui de frunză etc.

FOSFOTOX E (Ethion)

se recomandă pentru combaterea acarienilor fitofagi în pomicultură și viticultură, a păduchilor țestoși în tratamentele de iarnă. Are eficacitate mare în combaterea păduchelui de San José, păianjenului brun al pomilor, păduchelui cenușiu al verzei etc.

CIMEXAN

se întrebuințează pentru distrugerea radicală a insectelor parazite din locuințe și localuri publice, în combaterea ploșnițelor, păduchilor, puricilor și muștelor.

Instrucțiuni în folosință, la Fabrica de produse chimice „Sinteza" Oradea, str. Chimiei 3—7.

COMOD, SIGUR, RAPID

Printr-o simplă carte poștală aveți posibilitatea de a vă procura articolele necesare gospodăriei dv. adresîndu-vă secției „COMERȚ PRIN COLETĂRIE" a cooperației de consum din București, str. Serg. Nuțu Ion nr. 8—12, sectorul 6.

Vă prezentăm cîteva din produsele existente în unitate :

URUITORI manuale pentru cereale	lei 122 buc
VERMORELE (aparate de stropit via și pomii) cu rezervor din material plastic, capacitate 16 litri	lei 553 buc.
BATOZE manuale pentru porumb	lei 52,50 buc.
APARATE DE TRICOTAT „RECORD"	lei 242 buc.
APARAT RADIO PORTABIL „ALBATROS"	lei 1.200 buc.
APARAT RADIO PORTABIL „ZEFIR"	lei 750 buc.
PLITA ELECTRICĂ „SUPER"	lei 150 buc.
APARAT PENTRU MASAJ „MASO"	lei 140 buc.
SALTELE DIN BURET	lei 106 și lei 227 buc.
PERNE DIN BURET PENTRU SCAUN	lei 17,50 buc.

DETERGENȚI : DERO IDEAL (lei 4,50) și DERO SUPER (lei 4).
Plata se face la primirea coletului.

Rețineți deci : Secția comerț prin coletărie — a cooperației de consum, Str. Serg. Nuțu Ion nr. 8—12 — sector 6 — București

---

predîndu-le la centrele de valorificare **IRVA**

am cumpărat unul plin!

UZINA DE ANVELOPE DANUBIANA

București, Prelung. Șos. Olteniței nr. 181 — telefon 23 60 20 și 23 42 80 vinde fără repartiție la întreprinderi de stat, cooperație și către populație, garnituri anvelope pentru autoturisme, electro-stivuitoare și moto-stivuitoare, din dimensiunile :

1. 640—13
2. 645—13
3. 700—13
4. 695—14
5. 700—14
6. 600—15.

Întreprinderea de industrie locală Nr. 1

Brăila

Piața H. Botev Bloc A 2, tel. 2990

Produce și livrează fără repartiție pe bază de comandă, avînd asigurată materia primă, următoarele :

- **Guri de ham, din fire sizal, ștreanguri, căpestre.**
- **Otgon, orice diametru, frînghii rufe, sfoară, tapițerie.**
- **Plăpumioare pentru copii matlasate : jachete cu bonete matlasate, garnituri de finet și din pichet pentru copii.**
- **Confecții diferite de vară din indian pentru copii.**
- **Roabe metalice cu roată de cauciuc masiv (valoarea sub 300 lei buc.).**
- **Dulapuri metalice pentru haine, acte și scule.**
- **Săpun de rufe de 45 și 60 la sută grăsimi.**
- **Lumînări galbene și albe.**
- **Lumînări pentru nunți și botezuri.**
- **Jucării din lemn într-un bogat sortiment.**
- **Produse din masă plastică (sunătoare pentru copii, YO-YO, rățuște, stropitoare, cuiere de perete pentru prosoape).**
- **Diverse alte produse din masă plastică la comanda beneficiarului.**
- **Paturi metalice, tip internat valoarea sub 300 lei.**
- **Agrafe și clipsuri pentru păr.**

UN MAESTRU AL MINIATURILOR

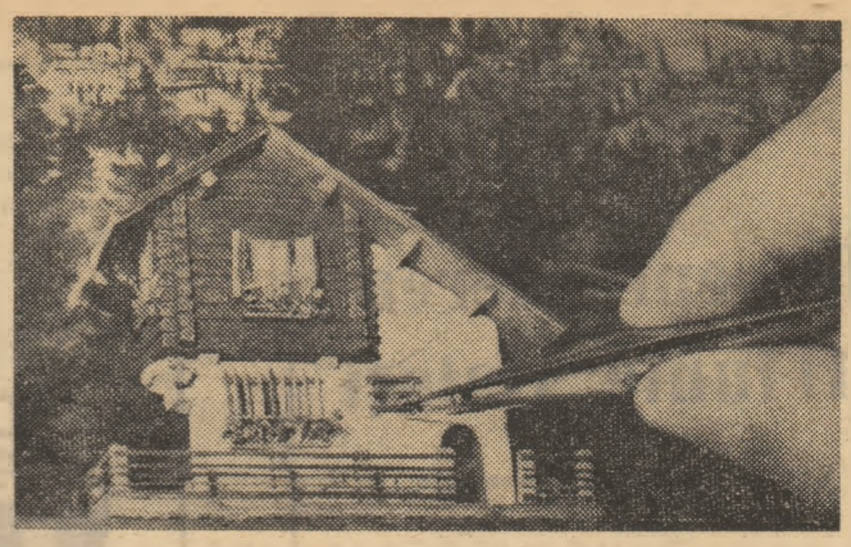

Text :
A. CROITORU
Foto : V. FRITSCH

La Bistrița am cunoscut un maestru al miniaturilor. Se numește Pop Baldi Nicolae și are venerabila vîrstă de 73 de ani. Ore în șir nu m-am săturat să admir acele lucrări născute dintr-o răbdare îngerească. Cu migala șlefuitorului de briliante și cu o sfîntă dorință de frumos și perfecțiune, Pop Baldi a reușit să construiască din lemn și piatră șlefuită, reducînd la proporții liliputane dar exacte, case țărănești de pe meleagurile Hunedoarei, Bihorului sau Argeșului, casa memorială Avram Iancu și cabane de la Predeal, Pucioasa și Stina de Vale.

Pentru a ne face o imagine despre aceste miniaturi care de fapt nu pot fi apreciate decît dacă sînt văzute, amintim că la una din case fereastra are 7 mm, ghiveciul de flori — 5 mm., iar florile sînt executate din capetele unor ace de gămălie.

De un an de zile, meșterul Pop Baldi a început să picteze tablouri. Termenul de „pictat" este impropriu pentru că nu folosește penelul. Tablourile sînt construite din bucățele de paie colorate. La un asemenea tablou, ce reprezintă un vas din ceramică așezat pe o scoarță cu motive populare românești, a lucrat zi de zi timp de patru săptămîni. Din cîteva mii de bucățele de paie, a zămislit cu gingășie o frumusețe pe care te simți tentat să pui mîna ca să te convingi că există într-adevăr.

Multe din lucrările lui Pop Baldi au fost expuse la Bistrița, Năsăud și Cluj.

Ar fi păcat ca arta miniaturilor să nu se transmită și meșterul are această bunăvoință. Rămîne ca pe lîngă casa de cultură să ia ființă un asemenea cerc și cu siguranță că va atrage numeroși tineri.

SINAIA
stațiune balneară

— Ce maladii se pot trata la Sinaia ?

La această întrebare ne răspunde dr. Aurel Dinu, directorul sanatoriului.

În iarna anului 1966 stațiunea Sinaia a căpătat un nou profil. Datorită sprijinului primit din partea Uniunii Generale a Sindicatelor și a Consiliului popular Ploiești s-au captat apele minerale de la izvorul „Valea Cîinelui" un cîine de bună condiție de astă dată, și s-a construit un pavilion. În acest fel, s-a asigurat bolnavilor veniți în această stațiune posibilitatea de tratament.

Apa minerală de la izvorul „Valea Cîinelui" este o apă sulfuroasă și ușor bicarbonată, avînd o compoziție de sodiu, clor, calciu și magneziu. Ea este folositoare pentru tratamentul bolilor de stomac (gastrite cronice și gastroduodenite) cît și în unele tulburări funcționale ca dispepsie și nevroze gastrice. De asemenea, mai pot beneficia de aceste tratamente și afecțiunile intestinale cum ar fi colitele cronice și constipația atonă. Apa de la izvorul „Valea Cîinelui" le este utilă și bolnavilor de ficat, foștilor suferinzi de hepatită infecțioasă și virotică etc. De asemenea, această apă s-a mai dovedit ușor laxativă și diuretică, și valoroasă în stări gutoase și în tulburări ale metabolismului.

H. LEREA

COLȚ MEDITERANEAN LA CUCORĂNI

Satul Cucorăni din județul Botoșani se află sub paralela 48 și cu toate astea în grădinile localnicilor rodesc smochini, migdali și castani comestibili. Ei au fost aclimatizați în această parte a țării, după cercetări și experiențe de decenii, de către învățătorul Dumitru Cristea. Adaptarea acestor pomi ai sudului la asperitățile climei din nordul Moldovei este rezultatul unei munci îndelungate, răbdătoare, începute întîi cu școlarii, pe un lot restrîns, care a crescut însă mereu ca întindere și ca importanță, ajungînd astăzi la 128 de hectare intrate în patrimoniul și în grija Stațiunii experimentale Suceava.

Cercetarea științifică are aici ca obiect și ameliorarea plantelor de cultură Între altele, s-a demonstrat că nalba, plantă perenă a coastelor erodate, poate fi cultivată cu succes ca plantă textilă, avînd fibra de foarte bună calitate. O buruiană reabilitată la umbra smochinilor.

magazin MAGAZIN magazin

SOMNO-TELEVIZIUNE

Stațiile braziliene de televiziune prezintă în fiecare seară emisiuni speciale dedicate amatorilor... de somn. Programul cuprinde cîntece de leagăn și diverse exerciții.

Nu știm dacă și televiziunea noastră are asemenea preocupări, însă uneori reușește să egaleze — în această privință — televiziunea braziliană.

SCRIITORI ROMÂNI

Înlocuind numerele cu litere corespunzătoare veți obține pe verticală, de la A la B, numele unui scriitor român, iar pe orizontală — numele altor 11 scriitori din țara noastră.

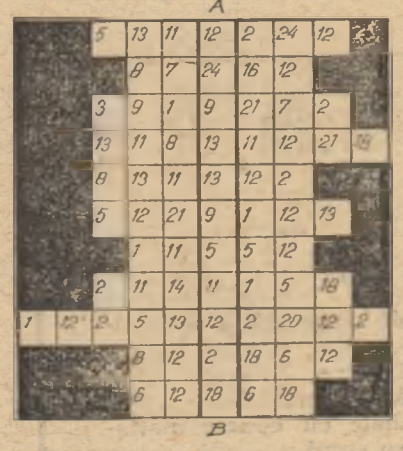

SOLUȚIA ARITMOGRIFULUI DIN NUMĂRUL PRECEDENT

Pe verticală **de la A la B — Agîrbiceanu.**

Pe orizontală : **Creangă, Bogza, Filimon, Rebreanu, Breban, Camilar, Lecca, Nedelcu, Lăncrănjan, Bănuță, Tăutu.**

MĂRCI POȘTALE CONSACRATE PICTURII

Continuînd tradiția anilor trecuți de a populariza în filatelie tablouri celebre expuse în Muzeul de Artă al R.S.R., Direcția Generală a Poștelor, pune în circulație o nouă emisiune intitulată „Reproduceri de artă II-1969"

Tablourile au fost dispuse astfel în cadrul seriei

10 bani: „Portretul unui senator italian" tablou cunoscut de unul din elevii lui Tintoretto (școala italiană — secolul XVI) 20 bani : „Sofia Kretzulescu" portret executat de Gh. Tattarescu (1820—1894) reprezentant de seamă al școlii românești de pictură 35 bani : „Filip al IV-lea", portret executat de Diego Velasquez de Silva (1599—1660) Celebru pictor spaniol, precursor al picturii moderne. 60 bani : „Portret de bărbat citind", tablou de Hans Memling (născut către 1435 — mort către 1494). Pictor de origine germană care a trăit în Țările de Jos. 1,75 lei : „Portretul doamnei d'Agnesseau operă de Marie Louise Vigee — Lebrun (1755—1842). A lucrat la Paris ca pictoriță a Curții și nobilimii. 3 lei : „Portret de femeie" tablou executat de Rembrandt Harmensz van Rijn (1606—1669) celebru pictor și gravor olandez, unul dintre cei mai de seamă reprezentanți ai picturii universale.

Emisiunea este completată și de apariția unei colițe cu un nominal de 5 lei, care reproduce tabloul „Intoarcerea fiului risipitor", operă a pictorului italian Berdardino Licinio (secolul XVI). Vor fi puse de asemenea în circulație, 3 plicuri prima zi a emisiunii, cu o obliterare specială.

FIȘĂ CINEMATOGRAFICĂ

Brigitte Bardot

Actriță franceză, născută la Paris, la 28 septembrie 1934, și-a făcut studiile la Conservatorul din Paris, cu intenția de a deveni dansatoare, apoi a urmat cursuri de actorie. În cinema, cariera ei începe în 1952. Legenda creată în jurul ei susține că debutul lui B.B. a fost anonim. Această legendă e falsă. De la primul ei film realizat de Jean Bayer în 1952, rolul pe care-l are nu e neglijabil (apare alături de Bourvil), iar într-un alt film realizat în același an de Wily Rosier deține chiar rolul principal, înainte de a fi împlinit 18 ani.

Anul consacrării sale e 1956 cînd Roger Vadim, care a devenit și soțul ei, a distribuit-o ca vedetă în **Și Dumnezeu creă femeia.**

Brigitte Bardot a devenit vedeta multor regizori francezi (Autant-Lara, Christian Jaque, Clousot, Louis Malle, Godard), și-a dovedit calitățile de actriță mai ales în filmele **Adevărul** și **Disprețul,** dar publicul larg spectator de pretutindeni a apreciat-o mai ales pentru că ea reprezintă un anumit tip de femeie la modă. Brigitte Bardot a devenit un articol de export, ca șampania. La Carnavalul din Rio 100 000 de bărbați îi rosteau sacadat numele și prenumele în ritmurile cîntecelor folclorice.

Brigitte Bardot, idol, nu seamănă cu ființa ei reală. S-au publicat amănunte biografice sau anecdote : că provine dintr-o familie burgheză, că are relații cam aspre cu fotografii și șoferii de taxi, că schimbă bărbații foarte repede, și e o vestală a amorului. Publicitatea comercială din jurul ei n-a dat nici o dată amănunte în jurul caracteristicelor ei psihologice, de caracter, care să-i stabilească un cît de elementar portret uman. În acest sens, Brigitte Bardot nu există decît pentru un număr restrîns de prieteni. Fenomenul B.B. poate fi catalogat ca un proces de fixație asupra unui star, rezultat al unor fantasme erotice colective.

Totuși, se pune o întrebare : de ce ea și nu alta ? Ea încarnează mitul femeii-copil. După o perioadă în care pe primul plan în Franța se aflau vedetele actrițe (Michele Morgan, Danielle Darieux, Simone Signoret), a venit din nou rîndul acelora care încarnează alt gust al epocii. Din acest punct de vedere B.B. continuă pe Martine Carol, confirmînd parcă o lege a filiației vedetelor, un nou ciclu schimbînd pe cel precedent atunci cînd el se consumă prin saturație.

În orice caz, e de remarcat că mitul Brigitte Bardot rezistă, după aproape 15 ani de folosință și că dă dovadă de o longevitate remarcabilă.

I. M.

REDACȚIA : București, Piața Scînteii. Tel 17.60.10. Interior 1884 Abonamente 13 lei anual. Abonamentele se fac la oficiile poștale, prin factorii poștali și difuzorii voluntari. TIPARUL : Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii" • 40.001